

הבירה הפכה עמדה

במצב רוחו של הוקיף הירדני שממול. בו היו תלויים גם חייה.

מלחמה קטנה. לווריאציות סביב המושג "מלחמה", שהומצאו במאה ה-20, הוסיפו ישראל וארצות ערב אחת משלהן: המלחמה הקטנה. היא הגיעה בשבועות האחרונים לממדים רציניים, סתרה בסוף גלויות את הטענה האופטימית שגרסה, כי הרוצחים מעבר לגבול, היו פליטים רעבים, שבאו לשדוד מעט אוכל או רכוש. עתה הצטיירה בעיני ישראלים רבים תמונה אחרת: מעשי נקם על מלחמה אבודה על ידי אנשים שניהנו לפחות מיחס סלחני מצד שלטונות הירדן.

הפצעים המכוערים שפגיו מרגמות ותותחים השאירו בזמנם ברחובותיה של ירושלים, הגליון מזמן, ילדים שיחקו מתחת לעינים של לגיונרים מזוינים, היושבים על חומת העיר העתיקה. אוטובוסים הסתובבו בתחנות הסופית, מול כחנות המקלעים הירדנים. נשים יהודיות תלו כביסותן במטווחי אבן מעמדות ערביות. אולם אם מישוהו הרגיש בכלל את הגיחוך שבמצב זה של "לא מלחמה ולא שלום", היה זה בראש וראשונה התושב הירושלמי. הוא הוא שחש בהרגשה משונה בקיבתו כל אימת שחצה אחד מתריסרי הרחובות, בהם מצא עצמו בקווי ראייתו של חייל הלגיון. האשה על הגג לא יכלה להשתחרר מההרגשה, שסיומה המוצלח של תליית כביסתה תלוי במישרין

הסתננות. לפני מספר שבועות נכתב בעתון ישראלי משפט שהיה בעל יתרון משמעות, מאשר התכוון לכך מחברו: "חוצפת המסתננים עוברת כל גבול". לפני שבועיים הוכיחו החוצפנים את צידקת הכותב. באחד הלילות חדרה קבוצה בת חמשה מהם אל לב ירושלים, הסרידה את משמרות השוטרים ארבע שעות וגרמה לחלופי יריגות עזים. התוצאה: ערבי אחד הרוג, שנמצא בגן בשכונת בית ישראל, לבוש בגד קרב חאקי ולצדו אקדח תופי, ושומר ירושלמי מבוהל שכדור מאותו אקדח קרע את שרוולו מדיו. למחרת, עוד בטרם הגיע למקום קצין האו"ם, התקהלו מאות ירושלמים סביב לגן, לחזות במסתנן ההרוג, ששילם את המחיר. הירדנים במעבה מנדלבונים, לשם הובלה הגווייה, היו סבורים, כנראה, שעל ידי סירוב לקבלה יוכיחו את צידקתם בתקרית, החזירו את ארבעת השוטרים, אזרחיים וצבאיים, נושאי האלונקה, כעומת שבאו.

מזל בקרב. כשפרץ באחד הערבים בשבוע שעבר מה שדמה, למשך שעות, לתחילתו של סיבוב שני, הועקו שוטרי ירושלים למצב הכן. שעה שהכדורים שרקו כבימים עברו, מלאו השוטרים את תפקידם בנאמנות למופת. הם הישרו בשכונות הספר, המיושבות עולים שלא טעמו את טעם קרבות 1948, בסחון. הם כיזנו את תנועת הולכי הרגל לאורך קירות שהגנו מן הצליפות, דרך פרצות שבגדרות בין בית לבית. לנשים מבוהלות משריקות הכדורים (ימין) הראו את הדרך לפניות מוגנות, החניקו כל היססריה בטרם החלה. השומר שהובא לתחנת מגן דוד אדום (למעלה), ושידו נתגלתה ללגיונר שעה שכיוון את תנועת תושבי מוסררה, ניהנה ממזל מיוחד: כדור עבר בין שתי אצבעותיו וגרם בסך הכל לאבדון צפורה. "בזול מאד", התנחם.

